

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE ZVEZE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Naslovnik: na Zvezni drvari (vsem članom) in Kana-
do \$2.00 na leto, \$1.00 na pol leta, \$1.50 za štiri leta; za
člane in članice \$1.00 na leto, \$0.50 na pol leta; za in-
terese \$2.00.Subscription rates: for the United States (except Chicago)
and Canada \$2.00 per year, Chicago and Canada \$1.50 per year,
foreign countries \$2.00 per year.

One dollar per copy. Backlog as no volume.

Advertising rates on agreement. Manuscripts will not be
returned.

Nadvoj na vsi, kar ima slika z Natom:

PROSVETA

1037-20 South Laramie Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Drhalska justica

V Ameriki, posebno v južnih državah, se dogajajo drhalski umori, ki so sramotna pega za ves narod. Žrtve linčarskih umorov, ki jih uprizorijo podivjane drhali, so navadno črni. Nekoga osumnijo, da je izvršil zločin, ga pograbijo na cesti, ali ga privlečejo iz ječe, ga bijejo, mučijo in nato obesijo na drevesu na javnem prostoru.

Tak zločin podivjane drhali se je pripetil pred dobrim tednom v mestecu Marion, Indiana, kjer je pobesnela množica navalila na okrajno ječo, razbila vrata in železno omrežje ter iztrgala dva zamorska mladeniča iz rok pravice ter ju enostavno na dvoriščnem drevesu obesila. Zamorski žrtvi sta bili obdoženi roparskega umora in posilstva. Bila sta prijeta in privedena v okrajno ječo. Prizor je opazovala množica, broječa pet tisoč ljudi.

Taka početja so v sedanjih družbi mogoča, da pobesnela drhal vzame sama v svoje roke pravico in na pobesneli način brez vsake obravnave zadosti svojim instinktom in neugnanim čustvom. Drhal oboroženih moških je vprilo šerifa in njegovih deputijev razbila jeklena vrata okrajne ječnice, obesila enega zamorca, nato pa zadrnila vrv okrog vratu drugi žrtvi in jo vrgla skozi okno tretjega nadstropja ječnice. Kmalu bi postal žrtve linčarske drhali še tretji zamorski mladenič, ki je bil slučajno v isti ječi. Rešilo ga je le pletiranje nekega sorodnika napadene dedice, ki je za-trjeval, da je tretja žrtev nedolžna.

Mestne in okrajne oblasti so mirno opo-
vale v ta nečloveški prizor, kot govore poro-
čila, ne da bi le z očesom trenile in skušale pre-
prečiti živinsko ravnanje. Se več, razjarjena
drhal se je po izvršenem sramotnem činu abra-
la na glavnem trgu v posvetovanju, da uniči
lokalno zamorsko kolonijo, ki šteje okrog dva-
tisoč ljudi, ter da izžene vse zamorce iz me-
sta. K sreči je bil o situaciji obveščen gover-
ner, ki je odredil, da se takoj odpošlje posadka
državne milice na lice mesta.

Ako ne bi vladala v današnji družbi anar-
hija in kaos v industrijalnem življenju, ako bi
se oblasti bolj zanimala za strogo postopanje
in izvrševanje zakona, bi prav gotovo ne bilo
sramotnih linčanj. Izkoriščevalski sistem pa
povzroča podivjanje ljudi, ker vidijo, da člove-
ška življenja podjetniškim močtem ne po-
menijo nič. Ti mogoci radi nastopajo kot
moralisti.

Neukročena drhal kot se je pokazala v In-
diani, je direktna posledica današnjega nepra-
vičnega ravnanja z ljudskimi masami v indu-
strijah in vstopovod. Ljudstvu je treba izobraz-
be, poduka in poštenega dela, pa se bodo lin-
čarske orgije za vselej preprečile. Sistem, ka-
krušen je danes, ki sloni na izkoriščanju po-
krovesh, ki sloni na korumpirani mašineriji
raznih oblasti, tak sistem pa ni zmožen, da bi
rešil socialne probleme, ker se tudi sanje ne
zanima. Preuredba vsega industrijskega, so-
cialnega in gospodarskega ter prosvetnega
sistema je neobhodna potreba, ki mora priti
polagoma, čim se bo ljudstvo zavedalo svoje
politične moči, ki jo poseduje.

Zvočni filmi

Izum zvočnega ali govorečega filma si je
podjarmil že ves svet. Uveden je bil prvič v
nekatera kinematografska gledišča nekako
pred štirimi leti. Od tedaj se je njegovo
uporabljanje neznansko hitro širilo. Posebno
v Ameriki, kjer se izdelava največ filmskih
slik, je zvočni film napredoval bolj kot kje
drugje na svetu. Danes so opremljena že domala
vsa kinematografska gledišča z aparati govorečega
filma. Navadno občinstvo je sprejelo novo
instalacijo mehanizma glasne na platnu z za-
nimanjem, bolj kritični posamezniki pa se še
sedaj upirajo temu izumu.

Razni svetovni dramaturgi in odrski
igralci so se odločno uprli, prvotno, in nekateri
še sedaj vztrajajo pri tem, da se mora povrniti
tih film, v katerem se je že razvila prava
umetnost. Poslednje čase pa so nekateri teh
spremenili svoje nazore. Sloviti angleški pi-
satelj in dramatik G. B. Shaw je pred par
dnevi izjavil, da se je tudi on prijel zvočnega
filma, ker vidi v njem "lepo bodočnost". On
je namreč mnenja, da se bo staro gledališče
morda še nekaj let obdržalo pri življenju, to-
da njegova uroda da je že zapetena.

Novim strojem in izumom se sicer ne mo-
remo upirati, lahko se jih pa kontrolira tako,
da bodo v korist ljudstva, ne pa za profit ma-
gnatov.

Glasovi iz naselbin

Zanimive besede iz raznih krajev

Nepredvidnost povzročila smrt
rojaka

Gary, Ind. — Več rojakov se
je že obrnilo name ter polve-
dovalo, kakšne so tukajšnje de-
lavke razmere in če se da dobiti
delo. Tem pojasnim, da kdor
tukaj dobi delo, se lahko šteje
srečnim — če je garanje za
majhno plačo kakšna sreča.
Vsak dan prihajajo k nam nove
trume brezposelnih in večinoma
vsi se vračajo nazaj odkoder so
prišli in so le za eno razočara-
nje bogatejši. Čeprav v nekaterih
obratih delajo s polno pa-
ro, je vseeno nemogoče dobiti
kako delo. Tisti, ki delajo, pa
se na vse načine prilagajajo svo-
jim preddelavcem, katere napa-
jajo, seveda ne z vodo, da bi jih
ne odpustili. Ali je potem čud-
no, da se nam godi tako slabo?
Delavec, ki že tako malo zaslu-
ži in se s težavo rine naprej, mo-
ra napajati nikdar sila "base".
In kdo je temu kriv? Delavci
sami, ker so svoje preddelavce
razvabili, zdaj pa se jim mora-
jo priklopovati s plačo, če no-
čejo izgubiti delo! Malo več de-
lavke zavednosti in malo manj
poniževalnega hlapčevstva, pa
bi se nam ne godilo tako slabo!

Dne 1. avgusta se je pripetila
v delavnici sedarja Ignaca Pro-
senika smrtna nesreča, ki je
pretrgala nit življenja rojaku
Ignacu Zupančiču, ki je doma
od Novega mesta na Dolenjs-
kem. Neki policaj je bil pri-
šel k Proseniku, da mu popravi
jermen, na katerem nosi svoj
službeni samokres. Omenjeni
policaj je položil svoj samokres
na mizo, ne sluteč, da je s tem
postal posredni povzročitelj
smrtne nesreče. Kmalu nato je
prišel v delavnico Ignac Zupan-
čič ter se spustil v pogovor s
Prosenikom. Za njim pa je
prišel Nick Laskovitch, tudi pe-
dar kakor Zupančič, in ugrizel
samokres, ga je vzel v roke in
ne sluteč, da je nabit, je po-
meril na Zupančiča ter dejal:
"Zdaj te bom pa ustrelil." Na-
to je prišil, sledil je pok in
Zupančič se je zgrudil na tla —
mrtev. Krogla, ki je ubila Zu-
pančiča, je švignila skozi okno
na ulico in le malo je manjkalo,
da ni sadela tudi Franka Pi-
škurja, ki je bil tudi namenjen
v delavnico. Proseniku je pre-
vrtala srajco.

Nick se je sam javil policiji
in se sedaj nahaja v zaporu.
Dotični policaj pa je ob delo in
tudi v zaporu. Pokojni Zupan-
čič je bil dolgoletni član društva
št. 271 SNPJ in je komaj par
mesecev pred nesrečo izstopil iz
društva in jednote. Ob smrti
ni bil nič zavarovan. Tako, vi-
dite, človek nikoli ne ve, kdaj ga
doleti nesreča, zato, ne puščaj-
te svojih društev!

Star naročnik.

Kritičenje "svetinj"

Woodward, Iowa. — Odkar
sem bral pogodbo Lewisove u-
nije, ki je bila priročena v Pro-
sveti dne 29. julija, mi filica ne
da miru, da bi se sopes ne ogle-
ala. Upam da mi vsaj zavedni
čitatelji ne bodo zamerili zaradi
mojega pisarjenja.

Ta je torej pogodba Lewisovih
ostankov, katere imajo lastniki
premoaga pod svoje kontrolo. Ru-
darji smejo sadžati v mese-
cu aprilu, ko bodo ljudje lahko
na polnu kuhali in grel svoje
kosti, rudarji imajo pa prilo-
žnost regrad žvečiti. Mogoci do-
larjev imajo pravico medno le-
stevico spremeniti vsakih 12 me-
secev. Rudarjem bo baje vsak
meseč odtrgan dolar za asse-
ment, ako bo to rudarjem prav
ali ne.

Torej hočeš nočeti. Ako no-
češ, pa nimaš dela pri njih. Ru-
darji, ki se držijo Lewisovih
blat, naj si te dobrote v arce za-
pišejo in s klobukom pod pazdu-
ho capljajo za svojim dobrim vo-
diteljem in delodajalcem, kakor
se je delalo še na onem kraju
"luze", morda se še sedaj, to
mi ni znano.

Lewisov Journal je čedalje bolj
si, ker se polzuje celo smrdli-
ve posode. — V njem beremo
vse grehe Lewisovih nasprotni-
kov, vsaki številki je eno in
isto ponavljanje kot naprimer,
kako je Frank Farrington pro-
dal rudarje za \$75.000 in da si
Howatova skupina mora denar
izpustiti za svoje obnove.

O Lewisovih dejanjih pa ni du-
ha ne sluha. On, ki je voditelj
unije že okoli deset let, namesto
da bi organizacijo povečal jo je
pa razkropil ter vse njene pre-
moženje zapravljal. Lahko je tro-
siti denar, za katerega so se ru-
darji potili. Da je na sodnijski
pogori in bil kaznovan, tega v
Journalu še nismo opazili. Človek
se mora jeziti, ko pogleda vanj.

Ako bi se Lewisu stotiček ne
majal, bi se mu ne bilo treba ta-
ko jeziti na svoje nasprotnike
ter se otepati z vsemi štirimi,
da se ubrani brce, kakršno je
nedej Howatu. To je bilo ob
tasi konvenciji, ko je Lewis o-
dredil, da lahko nekateri rudniki
obratujejo med časom, ko po-
drugih krajev rudarji strajkajo
za svoje pravice. Howat je pa
zahteval: Obratujemo vsi, ali pa
nobeden. Takrat se je naš Peter
prelevil v Lewisovca, češ, da na-
taka način rudarji lahko "pofik-
sajo" barone premoga. Neka tu-
kajšnja "fajfca" Lewisove ganje
je tudi bila na konvenciji, mor-
da za vratarja. Ko se je fajfco
potem vprašalo, kaj so ukrenili
dobrega za rudarje, je odgovoril,
da je največje važnosti to, kako
se bo Howatu dalo brco, kar se
je tudi zgodilo. To so ljudje, ki
se prvi počejo, kadar ne delajo.

Kakor smo alifali, se je naš
Peter vendar podal v San An-
tonio, Texas, zdraviti po pet me-
sečnem pohajanju v Des Moines,
Iowa. Morda bo tam imel več sre-
če z boleznijo, vsaj dokler ga ne
spozna.

Hočem še omeniti o nekem do-
pisu, v katerem se je neki rojak
obregnil ob članek iz porosa
A. Gardna, češ, da Gardn naj-
brž ni premoga videl, kakor če
so mu ga na dom pripeljali. Po-
sneje se je pa nekdo oglašil, ter
poročal, da sta z A. Gardnom
skupaj črna kopa.

Tako se marsikateri ureže, ker
ne premisli predno, kaj takega
piše. Sicer pa, koliko je ljudi, ki
ne kopljejo premoga in vseeno
znajo bolje ceniti rudarjevo trp-
ljenje kakor tisti, ki ga sami ko-
pljejo.

Umevno je, da ga tudi mati Jo-
nes ni kopala, pa pogleda, kako
ženica ceni rudarjevo delo in
njegovo življenje. Ona imenuje
rudarje za svoje "vrije fante", ki
stojijo ob njeni strani, toda ne
mara pa Lewisizma. Ako bi mati
Jones bila na Lewisovem mestu,
toda bi rudarska unija ne bila
rakov žival. Ako sto let sta
borila človeka delavstva ve, ka-
krušen voditelj je Lewis, potem je
sramota za vsakega rudarja, a-
ko se še oprijemlje Lewisovih
hlač, ker on je razdirač unije ne
pa graditelj iste. Takega mnenja
je mati Jones.

Tristo medvedov! Naj še ome-
nim nekaj zelo smešnega, vsaj
meni se zdi smešno. V Prosveti
z dne 1. avgusta sem čitala do-
pisa, v katerem neka rojakinja
odgovarja Trunko, češ, da se je
on obregnil ob njeno osebo, ker
je nekdo pisala, da Grdina ni
tamkajšnjim Slovincem oči od-
pri. Opravičuje se, da ona je le
pisala, da Grdinevo predavanje
je bilo sama coprnja, in da se
vere v misli ni imela. Piše, da
se Trunko lahko prepriča, ako
vpraša rev. Turka, pa bo videl,
da ni tako alaba oseba kakor on
misli. Nazadnje natančno Trun-
ko, da veruje v Boga, hodi v cer-
kev in je svoje otroke izločil za
katoliški šol, toda ne veruje pa
kar Trunko uči svoje podrebnike.
Potem piše, da ima preveč izku-
šenj, ker je delala mnogo za cer-
kev in je najbolj ugajala duhov-
nu: vse svoj čas je krivovala za
cerkev in delala duhovno uslu-
go samo za božji lon (Amen).
Ona piše, da jo Trunko naj je
primiru pusti.

Ta mu jih je pa res povedala,
še bolj kakor neki hribovec svo-
ji gospodinjji, ko je rekel: "Mati,
če spenči niso bolj zabeljeni, so
pa tudi tudi dobri". Proci let se
zahaja Prosveta v naš dom, to-
da takšne apovedi pa še nisem o-
pazila. Ljudje, ki se verujejo v
Miklavža, ne izgleda, da imajo
kakih pametnih in koristnih
izkušenj. Ker se je rojakinja
poslužila Prosvete, ki je strahno
grešni list v Trunkovih očeh, a-
ko ravno sam braka po njem ter
tisto gradiva za svoje črno filko,
s tem je storila smrtni greh, ki
ji ne bode odpuščen drugače,
ako se odlobo izpove pri svojih

farnem gospodu ter obesi svoje
grehe na njegov nos.

Nekoč je Trunko tudi mojo ma-
lenkost skrbno okraščil v svoji
filki, kar mu pač ni zameriti, saj
nima boljšega posla. Ker imamo
tudi tukaj paše dneve in še n
deležalo od 4. julija, se haje i
malo zahvaliti dobremu Bogu.
Toda čuden je ta Bog, ker po e-
nih krajih toliko vode zlijze, n-
svoje zemljane, da vse uniči, v
drugih krajih pa pusti, da suš-
zopet vse uniči. Po mojem mne-
nju tak Bog ni usmiljen in n-
dobrotljiv.

Želim, da bo za Trunka zope-
knj, da bo lahko prekrilj in na-
mazal v črno filko, da ne bod-
njegovi čitatelji, revni na duhu
čitali vedno eno in isto godijo
Ustregel bi mi, ako pošlje še me-
niemo izdajo iste, da bom videla
kako me bo "čofnil".

Mary Supan.

Dan zabave

Milwaukee, Wis. — V nedeljo,
8. avgusta sta priredila skup-
ni socialistični klub št. 37 i
pevski zbor Naprej k Dvanajste
mu jezuru, ki se nahaja okro-
30 milj od tukaj. Prostor je jak-
lep, kot bi ga narava nalašč u-
stvarila za letovišče in se tud
vsekemu doščecu jako dopade.
Jezero se nahaja med malim
hribočki, ki so poraščeni s kosa-
tim drevjem, izpod katerega i-
lep razgled na srebrno površino
jezera. Tla so posejana z zelen-
travo. Človeka, ki pride tja n-
oddihi, obide radost in s lahko-
pozabi na zakažene in ropato-
če tovarne.

Zgodaj ajutraj se nas je poda-
la mala skupina sodrugov k ome-
njemu jezuru, tako da smo tje
dospeli ravno ko je solnce vzha-
jalo in obljelo pokrajino s svoji-
mi zlatimi žarki. Pogled je bil
navdase krasen, posebno na jeze-
ro, ki se je blestelalo v tisočih
kristalih. S par sodrugi se poda-
mo na bližnji holm, s katerega je
bil pogled na jezero še posebe-
lep. Na jezuru so se pojavili ribi-
ški čolni, ki so se nam zdeli kot
bi se nahajali pod vodo.

Tudi nas se polasti želja po ri-
bolovu in prišli smo gledati, kje
bi dobili čolne. Ker jih ni bilo
ob bregu, se podamo k Frank
Novaku, ki ima prestop v oesrbi.
Od njega izvem, da je že vse
čolne oddal v najem, ker radi de-
kaja prejšnjo noč ni pričakoval
naše skupine. Da ustreže naši
želji, je končno poklical ribiče h
kraju in čolne nam izročil, kar
seveda ni bilo prav ljudem, ki so
jih imeli v najemu.

Avti s izletniki so prihajali ve-
dno bolj pogosto in ob deseti u-
ri jutraj je bila skupaj zbrana
še vsa skupina. Po nekotnem o-
krepčilu in razgledu krasne oko-
lice s bleščočim jezerom se je pri-
čela zabava. Ob ubranjih glasovih
harmoniki so se vrtili pari po
travi. Zbrali so se skupaj Na-
prejevci in zapeli mnogo čarob-
nih pesmi, katerih odmevi so se
razlegali s holma na holm. Na-
stale so dirke in rajanje. Tako
smo preživeli 3. avgusta v lepi
naravi in pozabili vsaj tisti dan
na mestni šum in hrast ter za-
kajene in ropatojoče tovarne.
Smelo trdim, da nisem še nikdar
prej v življenju imel boljše za-
bave in bil med bolj prijazno
skupino ljudi. — Joseph Ule.

Slovincem v Hibbingu

Hibbing, Minn. — Tem potom
se vljudo vabi vse Slovence in
Slovanke v mestu Kitzville in
Hibbing, da se udeležijo javnega
shoda v nedeljo dne 17. avgusta
ob 2. uri popoldne v novi hiši J.
Musicha v Kitzvillu, Minn. Na-
men tega shoda je, da se vsi sku-
paj posvetujemo, ali bi bilo ume-
stno in koristno za nas Slovence,
ako bi si ustanovili izobraževalni
klub in ga pridružil Ameriški
jugoslovanski zvezi v Minnesoti.
Potom kluba bi tudi lahko veliko
koristnega storili za naš narod v
naši naselbini, kajti zbirali bi se
večkrat skupaj in razmislivali
razne probleme, ki nastajajo od
časa do časa v naši naselbini ter
v našem okraju in državi vobče.
Tak klub bi moral biti v vsaki
slovenski naselbini v Ameriki.

Štorej mi apeliramo na vas,
rojaki in rojakinje, da se odve-
te našemu povabilu. Vsak rojak
bi moral seboj pripeljati svojo
ženo in odrasle otroke, kajti bra-
šček dandane ni nikakega u-
spaha na svetu.

Namreč povabilo se je tudi od-
zval naš občan in znani rojak in
Slovenec, ki se imenuje...

vanke zveze v Minnesoti, John
Hovern iz Dulutha, ki nam bo
brez dvoma kaj zanimivega po-
vedal.

Torej na avidenje v nedeljo
dne 17. avgusta 1930.

Pripravišvalni odbor.

Vabilo na piknik in drugo

West Frankfort, Ill. — Delav-
ke razmere v tukajšnji okolici
iso kaj prida in najbrž nič bo-
je kot v ostalih krajih širom
družbenih držav. Nekaj rovoj je
se smerom zaprtih, nekateri pa
obratujejo le deloma, po dva do
tri dni v tednu. Srečen čisti oče,
i zasluži toliko, da lahko kupi
vojim otrokom potrebno hra-
lo! Ali kaj, ko jih je mnogo, ki
tos še niso zaslužili niti centa
a ko so izgledi za skorajšnje iz-
boljšanje slabih razmer, v kate-
h živimo, tako slabi.

Tukajšnje angleško poslužbo-
ništvo "Red Birds" št. 219-63-
Z bo priredilo dne 17. avgusta
piknik na prestopu rojaka
John Silvnik, ki je dobro znan
tukajšnjim rojakom. Vabimo čla-
ne sodruških društev, kakor tudi
posamezne rojake iz tukajšnje
naselbine in okolice, da nas po-
setijo na tej naši prireditvi, za-
car se jim bomo ob priliki pri-
merno oddežili. Pikniški odbor
je bo potrudil, da bo postrežba
irrovratna in da se bodo vsi u-
deleženci počeno zabavali. Za-
čne in šejne bo dobro posku-
jeno. Pekli bomo tudi jance na
ražnju. Za plesalnice bo igrala
svrstna godba, ki bo razveseli-
la stare in mlade. Torej na svi-
tenje dne 17. avgusta!

Andrew Lisac.

Državljanstvo

Barberton, Ohio. — Prihodno
esen se v državi Ohio vrše dr-
lavne volitve, kakor tudi kon-
greane. Država Ohio ima tudi ta-
kozvano Mothers Pension posta-
vo, po kateri daje podporo ma-
teram, ki so v potrebi, oziroma
strokom, ako so brez očeta. Pri-
orožnji za podporo pa se mora-
ni izkazati, da je državljanka,
ker drugače ne dobi podpore.
Zatorej priporočam Slovincem
in Slovenkam, da postanejo dr-
žavljanji te države, ako še niso.
V to svrha daje navodila tudi naš
politični klub.

Frank Likovich.

Piknik federacije

Indianapolis, Ind. — Dne 17.
avgusta priredi federacija JSKJ
piknik na Kastel Buldanard (Cas-
tle Boulevard?) in 38. cesti. Na
programu bodo razne igre in
kontesti, kakor tudi potica in
hladilna pijača. Jugoslovansko
občinstvo iz Indianapola je u-
ljudno vabljeno, da pride na ta
piknik, ki bo največji v naselbi-
ni. — Pripravišvalni odbor.

Porota, pred katero se prišli rde-
či demonstratorji, odgovorila:

Los Angeles, Cal. — Tukaj-
šnji levicariji so bili preseneče-
ni, ko se je izvedelo, da porota,
pred katero se je nahajalo deset
komunistov, ni mogla podati
pravoreka, ker so bila mnenja
porotnikov razdeljena. Ome-
njeni komunisti so bili aretirani
ob priliki nekega brezposelnega
zborovanja in obtoženi hujaka-
nja na upor proti državnim obla-
sti. Ker porota ni podala nika-
ke odločitve, je bila razprava
proti obtožencem preložena na
mesec september. Obtožence je
brani Leo Gallagher, ki ga je
najela Mednarodna delavska o-
brana.

RUSKI SKLADATELJ

... (The text in this block is mostly illegible due to image quality and scanning artifacts, but appears to be a continuation of the article or a separate short piece.)

Kongres strokovne internacionale

Važni štokholmski sklepi

Vse, kar se je do danes v posameznih dr-
žavah ali mednarodno storilo koristnega za
delavstvo, za delavski razred, je izključno sad
družbenih sil delavcev v zadnjih petdesetih le-
tih. Ako si bomo ohranili vse pridobitve od po-
četka modernega delavskega gibanja, se mo-
rajo delavci na vseh lipjah združiti. S pove-
čano samzavedstvom in s povečano močjo mora-
jo organizacije vplivati na razmere v svoji
državi.

Delavci se združujejo po posameznih dr-
žavah, da varuje svoje delovne pogoje ter
vplivajo na delodajalce in državno politiko.
Preko državnih mej pa se delavci združujejo
mednarodno. Taká združenja pomenijo veliko
nepremagljivo silo.

V amsterdamski strokovni internacionali
je včlanjenih okoli štirinajst milijonov stro-
kovno organiziranih delavcev.

Od dne 7. do 11. julija se je vršil v Štok-
holmu peti kongres te strokovne internacionale,
ki je potekel dostojanstveno in ima vse
znake zamisliti za novi svet.

Povojne težkoče in krize v strokovnem po-
kretu so premagane in strokovni pokret se je
povsod konsolidiral ter zadnja leta tudi vzr-
šene napreduje.

Povečanje strokovnih organizacij pa pri-
naša organizacijam širši delokrog. Strokovne
organizacije se ne bavijo več samo z izboljša-
vanjem mezd in delovnih pogojev, marveč tudi
z vprašanji gospodarske naravi, z mehanizacijo
podjetništva in industrije, ki ne pozna več dr-
žavnih mej, nego razteza svoj vpliv in moč
mednarodno nad vsimi pridobitnimi panoga-
mi. Strokovne organizacije so na tak način
primerane, da se bavijo intenzivno s problemi
tega razvoja in vodstva gospodarstva, kar vse
je v tesni zvezi z mezdami, delovnimi pogoji in
delovnim časom. Gospodarski problemi so bili
glavni predmet posvetovanja petega štokholm-
skega strokovnega kongresa. Pomen problema
je seveda težko obrazložiti v kratkem po-
ročilu.

Danes objavljamo vsebino ene resolucije
kongresa, ki zahteva dovolj jasno smer stro-
kovnih organizacij vsega sveta.

Resolucija o socialno-političnem programu
internacionalne pravi:

1. Delavci imajo pravico do popolne za-
ščite proti socialni nevarnosti, ki preti njih
ekzistenci in obstanku njih rodbin. Ob seda-
njih razmerah se more ta zaščita najbolj nu-
diti s obveznim socialnim zavarovanjem.

2. Sredstva za izvedbo zavarovanja se
mora zbirati iz prispevkov delodajalcev, za-
varovancev in dotacij javnih oblasti. Stroški
za zavarovanje, ki nastanejo zaradi profesio-
nalne nevarnosti (nezgode in poklicne bole-
zni) se morajo pokrivati izključno s prispevki
delodajalcev.

3. Izplačila, ki jih nudijo zavarovalni za-
vodi, morajo imeti trojen namen: a) dajati
največje materialno nadomestilo delavcu za
izgubo na zaslužku, ki nastane zaradi izgube
dela ali nesposobnosti za delo; b) povrniti mu
njegovo zdravje in njegove sposobnosti za de-
lo s primerno zdravniško nego in nudenjem
potrebnih lekarniških sredstev; c) varovati
delavca pred nezgodo pri delu.

4. Socialno zavarovanje morajo uprav-
ljati samostojne korporacije, ki stojijo pod
zastvom države, toda jih morajo voditi pred-
stavniki vseh na zavarovanju interesiranih.

Resolucija o razorožitvi in miru zahteva:

1. Neodložljiva omejitev in zmanjšanje
oboroženosti sil. Cimprej mora Liga nar-
dovo sklicati splošno konferenco za razorožitev,
da sklene konvencijo o splošni omejitvi oboro-
ževanja.

2. Mednarodno kontrolo nad privatnim
izdelovanjem orožja in trgovanjem z njim,
nad municijo in ostalimi vojnimi potrebščinami.
Z brošurami, plakati, članki in zborova-
nji je voditi energično akcijo proti kapitali-
stom, ki se bavijo z izdelovanjem in razpeča-
vanjem vojnega materiala, da se s tem od-
vrne nevarnost, s katero grozi moč tega kapi-
tala, da se s te strani zatre odpor, ki ogroža
svetovni mir.

3. Ustanovi naj se arbitražna sodišča.
Pospešiti je treba akcije delavcev po vseh dr-

Vesti iz Jugoslavije

(Prevedeno iz Prosvete v Jugoslaviji.)

LJUBLJANSKI KOLODVORI

Prihod generalnega direktorja železnice v Ljubljano. — Konferenca o vprašanju kolodvorske ureditve.

Ljubljana, 27. julija 1930. Pred kratkim je bil imenovan za novega generalnega direktorja državnih železnice inš. Dimitrije Šteplović. Novi direktor je po mnenju mnogih dober strokovnjak v železniških vprašanjih ter ga radi tega vsi podpirajo na novem mestu. Ko je včeraj jutro prišel v Ljubljano, so ga pričakali številni uradniki in železniški inženirji, kakor tudi železniška godba.

Ob tej priložnosti se je po prihodu novega generalnega direktorja vršila konferenca, na kateri so ljubljanski strokovnjaki poročali generalnemu direktorju o železniških problemih v Sloveniji in posebno še Ljubljani.

In tu so se začeli že nekaj let pereči problem ureditve ljubljanskih kolodvorov. Ljubljana ima namreč tri kolodvore, vsi trije kolodvori so stali pred leti na periferiji mesta. Zadnja leta, zlasti po vojni, pa se je mesto zelo razširilo, in tako preraslo kolodvore, ki so zdaj nekako v mestu. To pa za promet ni nič kaj dobro. Mesto pa se bo še širilo, v načrtu in upanju je, da se bo mesto razširilo po vsem ljubljanskem polju. V tem primeru pa bi stali kolodvori prav v centru mesta. Z rastjo mesta pa narašča tudi blagovni promet, osebni promet in tudi proge so vodno bolj obremenjene. Sedanja glavni kolodvor pa je precej obremenjen s prometom, železniška mreža na postaji jedva zadostuje za blagovni promet, skladišča so premajhna, prostora pa ni. Poleg tega je tudi vse to tako neurejeno, neskladno z mestom, da je treba temu odpraviti.

Radi vsega tega mislijo in imajo načrt že več let, prestaviti kolodvore bolj venkaj, kjer bo bolj odgovarjalo novi Ljubljani in kjer bodo železniške mreže lahko bolj razpršene in bo več prostora za ureditev postaj. Tudi je današnja lega glavnega kolodvora nepravilna in neprimerna. Zakaj če stopite danes skozi ljubljanski kolodvor v mesto, se odpira pred vami ozka in stara Kolodvorska ulica, nepravilna današnja Ljubljana. Pravilno pa je, da mesto sprejme vsakega doleca z gesto, vredno njega. Danes je prav za prav glavna cesta, ki vodi od postaje v mesto Miklošičeva cesta, ki pa ne teče prav od postaje, marveč se pričenja nekoliko ob strani. Vodi pa naravnost do mestnega centra — do Marijinega trga s Prešernovim spomenikom. Po tej cesti se vsi glavni dotoki priselcev in obiskovalcev mesta. Miklošičeva cesta je nova, z novimi palačami in lepo urejena. Če bi stal sedanji kolodvor baš vis-a-vis te ceste, bi bil njegov položaj mnogo lepši. In tu bi dobili mnogo lepši prvi vtis.

Druga cesta, ki vodi v mesto s te strani, je Dunajska cesta. In tako je v načrtu, da bi se moral kolodvor premestiti bolj venkaj in to na podaljšku ene teh dveh cest. Ali pa bi sploh zgradili novo cesto, novo zvezo.

In vse te lepe misli in načrte so razvijali na tej sprejemni konferenci. Glavni direktor je poslušal, slisal in tudi govoril. Videl je, da imamo načrte.

Toda imeti načrte, je malo. Izvršiti jih je več. Saj imamo tudi načrt o regulaciji Ljubljane in s tem delom se je že pred leti pričelo in tudi marsikaj napravilo. Toda danes miruje vse, po mestu Ljubljani še ni ateka, pač pa ležijo po strugi železniški tiri, tračnice....

Tako je z načrti. Imamo jih precej, dela je bolj malo.

Neurje v Hercegovini

V juliju so obiskala Hercegovino silna neurja, ki so uničila pridelke ter gozdove, kolikor jih Hercegovina sploh premore. Utrgali so se tudi veliki plazovi, ki so zasuli progo, da je bila 12 ur povsem neprehodna in so morali ves promet ustaviti. Tako neurja so trajala v Hercegovini tri dni. Divjala je toča ter uničila mnogo nasadov tobaka in zita. Ze tak bojni ljudstvo in

zateka v tej sili na oblasti, hočejo krog okrajnih glavarjev ter prošlo pomoči. Okrajni glavarji so zaprosili poljedelškega ministra, naj pomaga tem pasivnim krajem.

Pilot se rešil s padobranom. — Nekaj čudnega je s našimi vojnimi letali. Silno pogosto odpove motor in letalo letalo na zemljo ali pa se — kakor je to zdaj čase navada — vname motor ter pade letalo na tla. Že dve nesreči sta se pripetili v zadnjih časih radi vnetja motorja. Pri prvih dveh nesrečah sta pilota obeležala mrtva, pri tretji nesreči se dni pa je pilot rešil življenje s padobranom. Pilot Nožica se je z mostarskega letališča dvignil 2000 m visoko v zrak ter krožil nad aerodromom. Motor se je nenadoma vnel in pilot je s padobranom skočil iz gorečega avijona. 1000 m je padal, ne da bi se bil padobran odprl, šele potem se je odprl in pilot je srečno pristal. To je prvi primer rešitve pilota s padobranom v naši državi.

K izletu SNPJ

Dnevnik "Jugoslovan" je prinesel članico o prihodu tretje skupine izletnikov SNPJ. Poroča, da je druga skupina SNPJ izletnikov prišla 6. julija pod vodstvom Franka Aleša, ki je rodom iz Doba pri Domžalah. Pripomnijo, da dospe z zadnjo skupino mogote tudi Vincent Cankar, "znani organizirani delavec, ki predseduje jednoti", ter da pride s to skupino glavni urednik "Prosvete" Ivan Molek, ki prinaša "Jugoslovan" v kulturnem delu lista poseben članek o njem. Članek pričinja z ugotovitvijo: "Če lahko govorimo o slovenskem slovetstvu v Ameriki, potem je v tem mišljenju precej delo Ivana Molk, našega ameriškega književnika, urednika velikega slovenskega dnevnika v Chicagu."

Potem na kratko oriše razvojno pot Molk od mladega izseljenca do urednika "Prosvete" ter oriše njegovo literarno delovanje. Članek o Molku se konča tako: "Molek je nekoč nekemu dejal, da je vsa slovenska ameriška literatura le začasen pojav; bodočnosti nima, zakaj slovenski življenjski amerikanizira in tone, tone.... To je kaplja grenkobe v radosti, s katero pozdravimo ta tedni ameriške rojake, s katerimi pride obiskat domovino tudi Ivan Molek, eden glavnih pojavov tega "začasnega" ameriškega slovenskega slovetstva."

"Ponedeljek" pa prinaša prav tako notico o prihodu tretje skupine izletnikov SNPJ, omenja ameriški dan za dne 27. julija v Ljubljani ter izlet po Jugoslaviji. Omenja tudi, da pride s to zadnjo skupino tudi Ivan Molek ter mogote tudi Vincent Cankar.

Iz inseratov našega dnevnika: "Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju odda 6 mesecev staro ubogo nezakonsko deklico v brezplačno oskrbo ali pa za svojo. Otrok je zdrav. Natančnejši podatki se dobe pri Državni zaščiti dece in mladine v Celju."

"Gospod, ki je pripravljen pomagati gospodini iz težkega položaja, naj blagovoli to sporočiti na naslov...."

Ali: "Mlada dama, inteligentna tujka, ki ostane 2 meseca v Ljubljani, želi manjša z inteligentnim gospodom, lastnikom avtomobila v svrhu skupnih izletov...."

Ali: "Šest mesecev grem služiti k rodbini zastoj, če vzamejo mojega pet mesecev starega otroka za svojega...."

Delavske dece se bojijo. — Mariborski sodrugi imajo za svojo dečo ustanovljeno društvo "Detoljub" po vzoru močne organizacije avstrijskih "Kinderfreunde". Ki jo je ustanovila avstrijska socialna demokracija. Za soboto 12. jul. je bil organiziran prihod skupine graških delavskih otrok "Kinderfreunde" v Maribor, kjer bi vršili izlete v okolico i. t. d. Toda policija je prihod te socialno-demokratske mladine, dece prepovedala, vse meščanske časopise od Jutra do Slovencev in Jugoslovana pa je napadala to "predrzo" misel, zakaj s dečo bi imelo priti tudi več delavskih voditeljev iz Grada.

Ze tak bojni ljudstvo in

ribora pripravljali celo socialistično demonstracijo in manifestacijo, kar pa je policija pravdašno prepovedala. I. t. d. — Moj bog, kako silna deca mora biti to, da so tudi njej postavili pregraje, preko katerih ne sme.

Mura zahtevala dve žrtvi. — Pri regulaciji Mure v Podgradu je bil zaplen tudi 52-letni Anton Rohman. Ko je sredi reke v dolnu dvigal iz struge gramoz, mu je nekako spodrsnilo ter je padel v valove reke. Voda je takoj deroča in globoka, nekaj kratov je delavca val dvignil iz vode, da je zakrllil z rokami, narkar ga je voda zagnala. Pomobilni bilo mogote. — Druga žrtev je bila 18-letni fant Josef Immerreich, ki se je z drugimi fanti kopal. Plavati ni znal. Zato so ga drugi držali. Jotek pa se je hotel pokazati ter je akcijo v vodo. A začel se je takoj pogrezati. Pomagati mu nihče ni upal in šele ko je bil mrtev so ga ob obali potegnili iz vode.

RAZNO

Srečni otok

Angleški misionar Filip Lindsey, ki se je povrnil z Buenos Aires po triletnem bivanju na britkem otoku Tristan da Cunha v južnem Atlantiku, pripoveduje, da je to najsrečnejši otok tleek na zemlji. Pred sto leti je bil otok še neobljuden. Zdaj se tam oglašajo malokateri parniki, a poprej je bil redno postajališče za jadrnice na progi Rt Dobrega — Rt Horn. Na ta način je tja prišel prvi kolonist, kapral William Glase, in sicer po Napoleonovi smrti, ko so razpustili od delav, ki je varoval ujetega cesarja na Sv. Heleni. Poznejši naseljenci so bili takojšnji potniki in mornarji ponesrečenih ladij. Otok je obdan po več km dolg mehki sipini, ki je rešila življenje tisočim mož in je zato na dobrem glasu. Izročilo pravi, da je vrgel mornarji tok na mehko poščeno obalo vse brodolomce. Njih potomci so sedanji angleški prebivalci otoka. So to sami krepki ljudje, ki ne poznajo bolezni in kdijubejajo pomamkanju, ki bi stalo življenje vsakega kulturnega človeka. Vsi otočani so si sosedstva in prijatelj. V sadnjih 60 letih niso doživeli nobenega zločina, niti najmanjše tatvine ne. Nimajo ne oblasti, ne ječe, ne zasluska, ne danarja. Zato tudi morajo ostati v domovini. S čim bi potovali. Prebivalstvo, čeprav počasno, stalno narašča, a še vedno ni številno. Predani ni bile na otoku nobene poroke ali smrti, zato pa se je rodilo sedem otrok. Lani so imeli eno poroko tri rojstva in eno smrt. Seveda nimajo ti ljudje nobenega pojma o elektriki, radiju, letalih in avtomobilih. Malokdaj čitajo ctemi v starih dnevnikih, ki jih slabo razumejo zaradi pretevilnih nepoznanjih besed. Misionar jim je ob nadejškem berilu moral tolmačiti vsak stavek iz dnevnih novic. Otočani so poljedelci in redijo živino. Predani bi bili skoraj pomrli zaradi suše, ki je uničila letino. Rešil jih je duž: parnik "Halesius", ki jih je slučajno lahko založil z živili.

Lepotičenje v starem Egiptu

Ameriška odprava, ki kopije na grobiščih starih egiptskih faraonov, poroča o zanimivi najdbi v grobu Cheopsa. V grobu so namreč našli razkošno izdelan kovček s potrebnimi za gojenje lepote. Med pripravami so lepe zlate in medene škarjice, nožički, pilice in lončki z barvanji, ki pričajo, da so se dame egiptskih faraonov lepotile na isti način, kakor današnji ženski svet. Odprava si ni na jasnem, v kako svrhu so služile štirilicne britvice, ki so bile v kovčku. Najbrž so si staročasne dame brile z njimi obrvi in vrat. Na lončkih je napisano, v kaj so služila različna mazilca in dišave.

Svetovna gluhomemnica

W. Johnes, profesor na londonski univerzi, je Ligi narodov nasvetoval, naj uvede kot uradno priznani mednarodni jezik — one kretnje, ki se jih pri razgovoru poslužujejo gluhomemci. Trdi, da je ta jezik nam vse bogat in pripraven za najtežje diplomatske razgovore. Diplomati bi se ga navadili v kratkem času in dolgotrajne izkušnje so dokazale, da se razumejo mutci iz najrazličnejših dežel vse bolj nego oni zdravi ljudje, ki se dolga leta učijo tuji jezikov. Kako mirno bi potem potekala mednarodna shororacija!

OPAZOVANJA

Tragična so poročila, ki prihajajo iz širokega pasa ob reki Ohio, ki je prizadet po neprimeri suši. Velik del takozvanega koruznega pasa, ki se razteza od južnovzhodnega dela Ohio in vključivši velik del države Misouri, od Michigan jezera do Alabame, je prizadet po suši. Za mnoge tisoče farmerjev, ki so odvisni od koruznega pridelka, živinoreje in na jugu s pridelovanjem bombaža, pomeni ta suša popolno katastrofo. Nekateri kraji so bili radi silne vročine in pomankanja dežja v nekaj tednih spremenjeni v pravicato naharo. Pošle so vodne zaloge za ljudi in živino in v mnogih krajih jo je bilo treba pričeti dovajati iz velike daljave, tudi po več sto milj. Odpovedala je tudi kmeta za živino, katero so pričeli transportirati v kraje, ki niso prizadeti po suši. Kjer ni bilo te možnosti, so jo pričeli enostavno klati.

Silka ne more biti bolj tragična. Mnogi farmerji stoje na robu gospodarskega propada, ako se bo dežela prevzela bremena, ki ga je prinesla ta prirodna katastrofa. Imela bo tudi resne posledice za vse deželo ne glede kaj stori vlada, ako sploh kaj, v od pomoč farmerjem. Škoda na pridelkih cenijo na 800—700 milijonov dolarjev, kar je najbrž konservativna ocena. Konservativna namreč s staljša konzumentov, ki bodo občutili to katastrofo v zvišanih cenah. Iz preteklih leten se lahko sodi, da bo skupna suma zvišanih cen znašala dvakrat ali trikrat več kot je storjena škoda za pridelike. Do tega bo v veliki neri pripomogel novi tarifni zakon, ki bo avtomatično podražil izvozno koruzo in druge pridelke. Nikdo ni računal, da bo ta zakon v tako kratkem času postal "boomerang".

Kar je nekemu v škodo, je drugemu v dobiček. Tudi posledica suše bo mnogim v dobiček, lasiravno je šiba za pretečno velno ameriškega prebivalstva. V prvi vrsti je rešila tiste plemenite farmerje, ki so bili vstanu državi pridelale od trga. Koliko je teh, se seveda uganka. Upati je, da številni majhni radi naglo porasti zadržnega gibanja v zadnjih par letih med njimi. Tisti, ki so oddali pšenico na trg vredno se je na žitni borzi oglašil vpliv suše, so seveda na cesti. Vsekakor je mnogo farmerjev, ki so dobili manj za svoj pridelan kot so imeli pridelovalnih stroškov, kajti cena pšenice je bila padla že na 60c za bušel, medtem ko znašajo pridelovalni in drugi stroški okrog 90 centov na bušel. Dasi teh farmerjev ni mogla rešiti Hooverjeva administracija, je njim — in Hooverju — prišla na pomoč suša.

Te suše se tudi veseli žitni spekulanti. Nekdo, ki se rad peša s številkami, je izračunal, da se je vrednost koruznega pridelka v enem samem dnevu zvišala za okrog 350 milijonov dolarjev. To se je seveda zgodilo na žitnih borzah v Chicagu in v Minneapolisu, v središču "farmerjev", ki ne sejejo, temveč samo žanjejo. Pridelale koruze bo letos okrog 300 milijonov bušljev manjši kot je bilo prvotno, pred sušo ocenjeno. Od te povlačne vrednosti bodo imeli koristi delno farmerji v zgoznenem koruznem pasu, največ v državi Iowa, katere ni suša toliko dosegla, v večji meri pa borzni žitni spekulanti in razni prekupčevalci, ki se v takih slučajih pojavijo kot gobe po dežju. Vsak bušel koruze bo kel najmanj okoli dvajset rok — spekulantov — in silerni si bo vzel svojo mero. Farmer bo dobil nekaj, drugo spekulante, od katerih bodo nekateri takorekčez noč prišli do velikega premoženja, plačal pa bo konzument.

Za od pomoč farmerjem je Hoover te dni sklical konferenco, governerjev iz vseh po suši prizadetih dežev, dvajset po letu. Dali bo ta konferenca storila kaj več kot na Hooverjevo iniciativo izdala proklamacijsko na svetovalno državljane po profitiranjih vladane Amerike, ni toliko važno.

Ugotoviti je treba še to, da vlada dela vsaj gesto z ozirom na sušo, če ni čisto nič.

poljedelstvo nahaja že več let in katero je katastrofalna suša se počutila. Farmerjem to seveda nič ne pomaga, ker bankrotov med njimi je vedno več in tudi za svoje pridelke ne prejema bogve kako lepe cene. Imajo pa vsaj tolažbo, da se vlada "zanimaj" sanje.

Na drugi strani šest milijonov brezposelnih delavcev se te tolažbe nihče. Nahajajo pa se na aplošno v veliko slabšem položaju kot ameriški farmerji. Edino premoženje mnogih brezdomincev so cape, ki jih imajo na sebi. So brez vseh sredstev, ker so brez dela. In kdo se zanje zanima? Hooverjeva administracija? Bogati sloji, ki posedujejo vse industrije in naravna bogastva? Velemešno časopisje, ki pita svoje čitatelje z mastnimi novicami o družinskih škandalih, gangstevu, raketirstvu vseh vrst in o baseball igrah? Kaj se! Brezposelnost ni noben problem vladajočega razreda in ne javnih organov, medtem ko je silna katastrofa kot je zadela farmerje vsaj "novica" in pa sredstvo političarjem, s katerim lahko igrajo politično šogo. Heywood Brown ima prav, ko pravi, ako bi se ameriški brezposelni delavci nahajali v Belgiji, potem bi se ameriški vladajoči razred mogel še zanimati zanje. Organizirali bi od pomočno akcijo za te revele, na čelu katere bi bil bodoči predsednik Amerike.

Da ne pustim čitateljev, tistih, ki čitajo to kolono, preveč "tragičnih", naj omenim, da se je zopet obnovila kampanja, v časopisih seveda, med katerimi so tudi bolj "optimistični" slovenski časopisi, o prihodu "dobrih časov". Teh seveda še ni na vidiku po deželi, ker se pa nestetih brezposelnih družin oprilema obup, jih skušajo sajati "javnega mnenja" spraviti v nekoliko boljše razpoloženje s novicami, da bo kmalu boljše. Človek je tem zdravnikom lahko hvalečen, ker upanje na boljše čase igra važno vlogo v življenju. Krši je le ta, da večina gleda na boljše čase, ki jih ni niti pred nosom in se zadovolji s to tolažbo: Vseeno, komur odleže, mu teh sanj nismo nevoščljivi, ker boljše so sanje kot pa praznota ali pa gledanje

ZMAGOVALEC

Letalce Frank M. Hawka, ki je naredil nov rekord, ko je preletel Združeno državo v vzhodu na zapad v 14 urah in 59 minutah. Silka je bila vzeta, ko je pristal v Los Angelesu, od kjer je dne 13. avg. preletel kontinent v nasprotni smeri v 13 urah in pol.

Foster in njegovi tovariši bodo izpuščeni?

New York.—Trije voditelji demonstracije brezposelnih dne 6. marca, ki so bili obsojeni na nedoločene termine, bodo izpuščeni iz ječe dne 21. oktobra, če bo v to privolilo izredno sodišče. Pomilostitveni komisurji v New Yorku, ki so podali to izjavo, pravijo, da so prejeli mnogo pisem iz vseh delov sveta, v katerih se zahteva, naj se obsojene komuniste izpusti iz ječe. Obsojeni komunisti so William Z. Foster, Isral Amter in Robert Minor.

v prepad. V tolažbo je tudi novica, da je William Green povabil predsednika Hooverja, da govori na prihodnji konvenciji Ameriške delavske federacije. So, everything is rosy.

Novi mestni upravitelj obljublja protest zborovanja

Cincinnati, O. — Lester W. Dykstra, novi mestni upravitelj, izjavlja, da bo šel dovoljen in dovolil komunistična zborovanja prav tako kakor druga zborovanja. Mestna policija je pred nedavnim napadla skupino komunistov, ki so aborovali na nekem praznem mestnem stavbišču in pet od zborovalcev aretirala. Stirje od teh so bili posmeje obsojeni na denarne globe. Tukajšnja podružnica Unije za ameriške civilne svobodščine je tedaj protestirala proti tem aretacijam.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

Znižajte vaše stroške na čevljih

Vi dobro veste, kateri del čevlja se najprej strga — to je podplati. In kadar so podplati ponošeni, čevlji izgubijo svojo obliko in udobnost.

Več trpežnosti na vaših čevljih dosežete, ako si nabavite nove čevlje s Goodyear Wingfoot Podplati. Dajte vaše sedanje čevlje popraviti z močnimi trpežnimi podplati — izmenjeni po Goodyear. Ti so vzdržni vodo — držijo vaše noge suhe — in obdržijo vaše

noge udobno. In se nosijo velikokrat več dolgo časa kot kateri drugi navadni podplati.

Kadar si nabavljate te znamenite podplate, vprašajte po Goodyear Wingfoot Petah — narejene iz novega, svežega močnega gumijsa, ki pomaga pri hoji. Milijone več ljudi hodi na Goodyear Wingfoot Petah od katerekoli druge vrste.

**s temi
PODPLATI
ki so trpežni kot
GOODYEAR
GUMLJEVI
OBROČI**

GOODYEAR

WINGFOOT PETE IN PODPLATI

Iskani po telegrafskih objavah Goodyear gumljevih obročev

(Povest, ki je bila nagrajena v literarnem kontestu Prosvete.)

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENA POJASNILA